

KRAJINOU PO TĚŽBĚ UHLÍ

s akreditací MŠMT č. j. MSMT-22120/2013-1-511 ze dne 3.7.2013

Termín: 4.–6. října 2013

Programovým garantem akce je RNDr. Dáša Zouharová

Kontaktní osoba: RNDr. Dáša Zouharová, E: dasa.zouharova@lipka.cz, M: 736473731 (PO, ST, PÁ)

Program:

Pátek, 4. října 2013	
7.20–10.06	Doprava rychlíkem odjezd z Brna 7.02, příjezd do stanice Ostrava - Svinov 9.16, R 733 Radegast; dále vlakem do Českého Těšína, odjezd 9.20, příjezd 10.06, Os 3409.
10.10–10.45	Ubytování v Hotelu Piast
10.45–13.00	Návštěva Ekofestivalu - předpokládaný program: a) Promítání nejúspěšnějších filmů mezinárodního Ekofilmu 2013 b) Doprovodná akce „MESA“ – Multioborový Eko SALON <ul style="list-style-type: none"> – Výstava a přehlídka s ekologickými prvky a v zážitkovém pojetí; – Žáci osmi rozdílných profesních oborů (polygrafie, zemědělství, chovatelství, hotelnictví, cestovní ruch, gastronomie, obchod, aranžování) školy se budou zamýšlet nad tím, jak mohou přispět k udržitelnému rozvoji – co v jejich oboru lze nabídnout z oblasti environmentální, jak to ukázat, prezentovat návštěvníkům a jak všechny aktivně zapojit. c) Biojarmark v areálu školního dvora
13.00–13.30	Oběd
13.30–18.00	Praktické ukázky příkladů dobré praxe místní Střední odborné školy, Český Těšín: <ul style="list-style-type: none"> – Ekotoulky Českým Těšínem – žáci školy nás provedou Českým Těšínem; program nabízejí školám i veřejnosti (účastníci potřebují občanský průkaz); – Rekultivace a resocializace krajiny po těžbě uhlí – žáci představí příklady řešení problémů životního prostředí v rámci výchovy a vzdělávání; – Implementace výuky ekologie do ŠVP a zlepšování ekologického chování v rámci celé školy – koordinátorka ekologických projektů nás provede areálem školy a podělí se o zkušenosti.

	<p>Lektorka: Mgr. Pavla Tomisová – metodička, lektorka a koordinátorka EVVO projektů <i>Implementace výuky ekologie do ŠVP a zlepšování ekologického chování v rámci celé školy</i> a <i>Zelená výuka</i>, zakladatelka ekologického kroužku, jehož působení na střední škole bylo v letech 2012 až 2013 oceněno tituly: <i>Ekologická škola v Moravskoslezském kraji</i>, <i>Škola udržitelného rozvoje prvního stupně</i> a mezinárodní titul <i>EKOŠKOLA</i>.</p>
18.00–18.30	Večeře
19.00–20.30	<p>Ochrana šelem – beseda o sledování rysů, vlků a medvědů v Karpatech</p> <p>Lektor: Ludvík Kunc – v Praze vystudoval VŠUP, obor knižní ilustrace a užitá grafika. Svou výtvarnou tvorbu zaměřuje především na kresbu zvířat. V ostravské ZOO se podílel na odchovech celé řady zvířat, zvláště šelem. Pozornost věnoval zejména velkým kočkovitým šelmám a rysům ostrovidům. Přednáší na téma biologie zvířat a problémy ochrany přírody. Zvláštní pozornost zaslouží jeho terénní poznatky, které získal sledováním rysů, vlků a medvědů v Karpatech, jakož i úsilí, které věnuje ochraně těchto šelem.</p>

Sobota, 5. října 2013

7.30–8.00	Snídaně
8.37–8.44	Doprava vlakem a autobusem do Malenovic, odjezd 6.41, příjezd 8.13 (Český Těšín, přes Frýdek Místek a Frýdlant nad Ostr.)
8.45–18.00	<p>Celodenní terénní exkurze do masivu Lysé hory na téma udržitelný rozvoj krajiny, ochrana přírody a biodiverzita v Beskydech (délka pěší túry asi 18 km, značné převýšení).</p> <p>Zajímavosti cestou: Naučná stezka Lysá hora – trasa Malenovice, Lysá hora, vrchol Ostravice. Mj. ukázka současných způsobů interpretace přírodního dědictví, jednotlivá zastavení komentují přírodní poměry i historické a krajinné souvislosti.</p> <p>Přírodní památka Vodopády Satiny - představuje unikátní část toku říčky. Jedná se asi o 1 km dlouhý úsek, který má místy charakter soutěsky o hloubce až 15 m, s několika vodopády, peřejemi, přehrádkami a dalšími zajímavými tvary. Unikátní geomorfologická a geologická lokalita v rámci flyšových Karpat a navazující porosty.</p> <p>Přírodní památka Ondrášovy díry – pseudokrasové jeskyně na jedné z bočních rozsoch Lysé hory. Ideální místo k výkladu o vzniku a vývoji Karpat, flyši a jeho specifickém vlivu na vzhled a funkce krajiny.</p>

	<p>Národní přírodní rezervace Mazák - horský prales, možnost srovnání lesa a způsobů hospodaření v něm (a vlivu nehospoďaření) na úbočích nejvyšších vrcholů Beskyd. Biotopy typických horských druhů rostlin a živočichů.</p> <p>Lysá hora – nejvyšší karpatský vrchol na území ČR (1324 m n. m.), kromě výhledů na většinu CHKO Beskydy ideální místo k pochopení souvislostí a krajinných vazeb. Smutné ukázky vlivu přebujelého turismu na horskou přírodu. Přednáška (prezentace) o přírodě a krajině CHKO Beskydy a hrozbách, které představovala a představuje těžba uhlí. V případě zájmu – návštěva meteorologické stanice ČHMÚ.</p> <p><i>Poznámka: Časový rozvrh bude silně ovlivněn počasím, ale i zdatností účastníků.</i></p> <p>Lektoři: Mgr. Jiří Lehký, zástupce vedoucího Správy CHKO Beskydy, kde se mj. věnuje práci s veřejností (publikační činnost, přednášky, exkurze, vzdělávání pedagogů). Od r. 1991 se věnuje EVVO a práci s dětmi, později přibýlo i vzdělávání vedoucích dětských kolektivů (Junák, Liga lesní moudrosti).</p>
17.52–19.12	Doprava vlakem z Ostravice do Českého Těšína, odjezd 17.52, příjezd 19.12h (nebo odjezd 16.52 a příjezd 18.12), přes Frýdlant nad Ostravicí, Frýdek-Místek.
19.30–20.00	Večeře (čas upřesníme podle počasí)

Neděle 6. října 2013

7.15–7.45	Snídaně
7.45–16.00	<p>Terénní exkurze za příklady udržitelného a neudržitelného využívání přírodních zdrojů, za ukázkami rekultivace a resocializace krajiny po těžbě uhlí</p> <p><i>Poznámka: Program přizpůsobíme počasí, doprava bude zajištěna přistaveným autobusem, terénní obuv je podmínkou. Vstup do LANDEK PARKU – VELKÝ OKRUH objednáme pouze zájemcům, začátek prohlídky ve 13 h, prohlídka trvá 2 h, vstupné 150 Kč není v ceně semináře. www.landekpark.cz/</i></p> <p>Karvinsko – severní část Těšínského Slezska</p> <p>Šikmý kostel sv. Petra z Alkantary – pod kostelem kleslo podloží o 37 metrů v poměrně krátké době a kostel se vlivem poklesů silně naklonil a vychýlil o 6,8 stupňů na jih, zůstal stát a dnes představuje ojedinělou atraktivitu regionu. Kostelík byl zařazen do České knihy rekordů a kuriozit jako nejšikmější kostel v Česku.</p>

	<p>Odkalovací nádrže a poklesová jezírka v Horní Suché – jedny z typických prvků hornické krajiny Karvinska; představují významné biotopy a refugia řady vzácných, ohrožených a regionálně významných druhů rostlin a živočichů.</p> <p>Havířov – jádro města, které bylo postaveno v 50. letech ve stylu socialistického realismu, bylo v roce 1992 vyhlášeno chráněnou památkovou zónou a nazváno podle tohoto stylu Sorela. Jméno města bylo vybráno ve veřejné soutěži z 2350 zaslaných návrhů jako např. Horníkov, Bezručov, Čurdov, Faratín, Všemírov, Čestprácov, Čechurov, Nový Gottwaldov atd.</p> <p>PP Žermanický lom – zaujímá plochu téměř dva hektary. Vznikl při stavbě Žermanické přehradu. Na dně lomu se nachází mokřadní ekosystém s rozsáhlou vodní plochou s několika druhy rostlin zařazených do červeného seznamu jako kriticky ohrožené nebo blízké vyhynutí. Lom je také významnou lokalitou čolka velkého. Hornina v tělese lomu patří k tzv. horninám těšinitové formace. Jméno těšinit (teschenit) zavedl německý geolog a báňský inženýr Ludwig Hohenegger (1807 - 1864) v roce 1861 podle názvu města Těšína, v jehož okolí byla tato hornina popsána.</p>
11.00–12.00	<p>Cvičná štola Dolu Paskov</p> <p>Jedná se o podzemní objekt v hloubce cca 5 metrů, kde jsou v délce 200 metrů chodeb rozmístěna pracoviště v technologické posloupnosti jako ve skutečném dole. Pozoruhodné je vybavení převážně funkčními stroji a technologiemi. Slouží především k výcviku nových zaměstnanců, oblíbili si ji ale i turisté a školní exkurze.</p> <p>http://www.postopachokd.cz/putovni-cile/cvicna-stola-dolu-paskov-id:2/</p>
13.00–16.00	<p>Nové Vítkovice – vrch Landek a hornické muzeum Landek park</p> <p>Vrch Landek, který leží nad soutokem řek Odry a Ostravice, je to světově známá lokalita z hlediska geologie, archeologie, historie, přírodovědy a hornictví.</p> <p>Landek park je největším hornickým muzeem v České republice – vstupenky pro skupinu je třeba objednat předem. Pro zájemce objednáme tzv. VELKÝ OKRUH (Expozice báňského záchranářství + nové fárání). Zbývajícím účastníkům semináře nabídneme alternativní program v Ostravě, například:</p> <p>Slezská Ostrava – halda Ema</p> <p>Tvoří ji miliony tun vytěžené hlušiny z ostravských dolů. Halda stále pracuje, proto z ní vyvěrají plyny obsahující zejména oxid siřičitý. Díky teplu, které z hory vyvěrá, na haldě roste</p>

	<p>teplomilná flóra. Vyskytuje se zde také stepní fauna. Na severní straně je hustý les, jižní strana (která stále prohořívá) je zatím holá a panuje na ní subtropické klima, kde se ani v zimních měsících nevyskytuje sníh, ale roste zde celoročně tráva.</p> <p>Lektoři: Ing. Jiří Kupka, PhD., vysokoškolský pedagog (zoologie, ekologie), nejprve působil na PŘF Ostravské univerzity; nyní na VŠB TU Ostrava. Dlouhodobě se věnuje jak EVVO (práce s dětmi, spolupráce s Pedagogickým centrem Český Těšín), tak zoologickému výzkumu bezobratlých živočichů.</p>
	Doprava vlakem z Ostravy hl. n. do Brna, odjezd v 16.38 , příjezd 18.59 , R 836

Poznámka: U přihlášených účastníků zjistíme zájem o společnou jízdenku (tam i zpět) se skupinovou slevou. Pokusíme se zajistit místenky v jednom vagonu. Jízdné není zahrnuto do ceny semináře.